

7. Рушарня

1.

1. А мый ом вашке. 2. А мый ом возо. 3. А мый ом вучо. 4. А мый ом келше. 5. А мый ом код. 6. А мый пашам ом ыште. 7. А мый ом йöрате. 8. А мый ом каналте.

2.

1. Ме пашаш вашкена. А ме огына/она вашке. 2. Ме серышым возена. А ме огына/она возо. 3. Ме тыйым вучена. А ме огына/она вучо. 4. Ме тый денет келшена. А ме огына/она келше. 5. Ме кодына. А ме огына/она код. 6. Ме шуматкечын пашам ыштена. А ме пашам огына/она ыште. 7. Ме ече дене мунчалташ йöратена. А ме огына/она йöрате. 8. Ме изиш каналтена. А ме огына/она каналте.

3.

а) 1. Уке, ом вучо. 2. Уке, ом кай/кае. 3. Уке, ом келше. 4. Уке, ом код. 5. Уке, ом коч. 6. Уке, ом кутыро. 7. Уке, инженер омыл.

б) 1. Уке, огеш/ок кутыро. 2. Уке, огеш/ок кошт. 3. Уке, пашам огеш/ок ыште. 4. Уке, огеш/ок тол. 5. Уке, огеш/ок кай/кае. 6. Уке, огеш/ок лум. 7. Уке, врач огыл.

с) 1. Уке, огыт вашке. 2. Уке, огыт кай/кае. 3. Уке, огыт кошт. 4. Уке, сайын огыт иле. 5. Уке, огыт код. 6. Уке, туныктышо огытыл.

4.

1. Таче игече сай огыл. – The weather is not good today. 2. Таче йöштö огыл. – It is not cold today. 3. Тудо мöнгыштö огыл. – (S)he is not at home. 4. Эчан шуматкечын огыл, рушарнян толеш. – Echan is not coming on Saturday, but on Sunday. 5. Ме изарнян огыл, кугарнян ече дене мунчалтена. – We aren't going skiing on Thursday, but on Friday.

6.

1. Our whole family is going to the stadium. 2. They are doing morning calisthenics with their children. 3. Everybody along with the journalists is going to the rally. 4. The Petrovs are going skiing with their children. 5. Young and old are going to the theater today. 6. In fall, people work in the garden in cities and in villages.

7.

1. шагатлан 2. ийыште/ийын, Тартуш(ко) 3. Вöргечын 4. Телым 5. июньышто 6. Кенжежым 7. Шуматкечын

8.

1. Мый эрдене вич шагатлан кын'елам. 2. Мыйын эргым/эргем армий гыч ноябрьыште толеш. 3. Унамым шым шагатлан вучем. 4. Эчукын ачаже Москошко шуматкечын кая. 5. Мыйын марием паша гыч визытат пелылан толеш.

9.

а) Мыняр шагат, мушса, шичса, лумеш, игече, мунчалташ, йöра, огыл

б) шагатлан, улат, омыл, ямдылалт

с) нал, лудат, шинчына, лудына, келша, Келша, лудына

10.

Тый рушарнян мыняр шагатлан кын'елат? Вара тый мом ыштет? Мыняр минут? Телым мом ыштет? Мыняр жап? А кечывал деч вара мом ыштет?

11.

1. I love to go skiing with my friend. 2. The Sapayevs are having visitors from Saransk today. 3. We are not going to Moscow by plane, but by train. 4. Echan will wait for his friend till evening. 5. Does (s)he live with you now? 6. We know the Mari author Yuriy Galyutin. 7. Who are Ivuk and Pötyr talking to?

12.

the newspaper (called) “Mari El”, the children’s journal (called) “Keche”, Sergey’s daughter Anush, the train (called) “Mari El”, A. Pushkin’s poem (entitled) “The Caucasus”

13.

1. Тый таче кинош(ко) кает? – Уке, ом кай/кае, пашам пеш шуко. 2. Кечывал деч вара кум шагатлан мемнан деке тол. 3. Тый ямде улат? Уке, ямде омыл, изиш вучо. 4. Йоча-влак, те таче ече дене мунчалташ каеда? Игече пеш мотор. 5. Шўргетым муш да кочкаш шич. 6. Ёстембаке пого, уна-влак вашке толыт. 7. С. Николаевын «Салика» лўман пьесыже мыланем/мылам келша. 8. Вўргечын Ивановмыт венгр журналист-влакым вучат. 9. Таче йўштў огыл, лум ок лум.

14.

Ме рушарнян каналтена, пашаш огына кай. Телым ешге ече дене мунчалтена. Чыланат ече дене кошташ йўратат. Лу шагат гыч латкок шагат марте мунчалтена. Латкум шагатлан мўнгышкў толына. Кастене театрыш каена.